

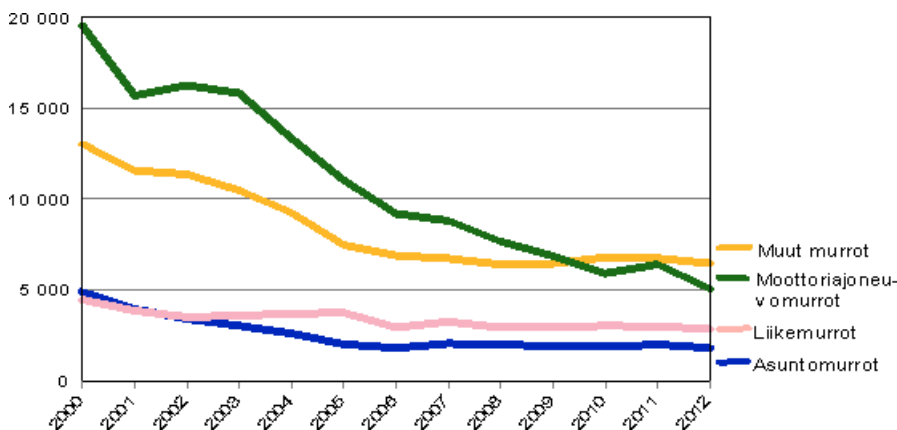
Poliisin tietoon tullut rikollisuus

2012, 2. vuosineljännes

Murtojen määrä väheni tammi-kesäkuussa 2012

Poliisin, tullin ja rajavartiolaitoksen tietoon tuli Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan vuoden 2012 tammi-kesäkuussa kaikkiaan 202 000 rikosta, mikä oli 12 000 tapausta (kuusi prosenttia) vähemmän kuin vastaavana ajankohtana vuotta aiemmin. Rikosten määrä oli viiden edellisen vuoden tammi-kesäkuussa keskimäärin 208 000. Omaisuusrikoksia ilmeni 110 000, mikä oli 7 900 tapausta eli seitsemän prosenttia vähemmän kuin vuonna 2011 samaan aikaan. Henkeen ja terveyteen kohdistuneita rikoksia tuli tietoon 19 000, mikä on kuusi prosenttia edellisvuoden vastaavaa ajankohtaa vähemmän. Lisäksi kirjattiin 222 000 liikenneturvallisuuden vaarantamista ja liikenneriikkomusta.

Murrot tammi-kesäkuussa 2000–2012



Murtojen (luvatta tunkeutuen tehdyt varkauudet, törkeä varkauudet ja näpistykset) määrä on vähentynyt 2000-luvulla tammi-kesäkuussa huomattavasti. Vuoden 2012 ensimmäisellä puoliskolla murtoja oli 16 000, mikä on 11 prosenttia edellisvuotta vähemmän. Murtoja on 2000-luvulla ollut tammi-kesäkuussa keskimäärin 25 000. Erityisesti ovat vähentyneet moottoriajoneuvoihin kohdistuneet murrot. Niitä tuli ilmi vuoden 2012 tammi-kesäkuun aikana 5 100, mikä on viidenneksen vähemmän kuin edellisen vuoden vastaavana ajanjaksona ja vajaa puolet 2000-luvun aiempien vuosien keskiarvosta. Myös kaikkien muiden murtotyyppien määrät vähenivät edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna.

Pahoinpitelyrikoksia kirjattiin vuoden 2012 tammi-kesäkuussa 18 000, edellisvuoden vastaavan ajan luvun oltua 19 000. Edellisen vuoden alussa voimaan tullut lainmuutos lisäsi vuonna 2011 kirjattujen

pahoinpitelyjen määrää. Ajanjaksolla 2000-2011 pahoinpitelyrikoksia ilmoitettiin tammi-kesäkuussa keskimäärin 15 000. Törkeät pahoinpitelyt vähenivät kahdeksan prosenttia verrattuna edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan. Niitä tuli ilmi 960 vuosien 2000–2011 tammi-kesäkuun keskiarvon olta 1 093.

Moottoriajoneuvon luvattomia käyttäjiä ja anastuksia sekä moottorikulkuneuvon käyttövarkauksia ilmeni 4 100, mikä on 22 prosenttia vähemmän kuin tammi-kesäkuussa edellisvuonna. Näiden rikosten määrä oli vuoden 2012 tammi-kesäkuussa puolet 2000-luvun aikaisempien vuosien keskiarvosta.

Pysyttyään muutaman vuoden lähes ennallaan rattijuopumusten määrä kääntyi laskuun vuoden 2012 ensimmäisellä puoliskolla. Kaikkiaan rattijuopumuksia tuli ilmi 9 400. Törkeät rattijuopumukset vähenivät seitsemän ja muut rattijuopumukset 10 prosenttia. 2000-luvulla rattijuopumuksia tuli tietoon tammi-kesäkuussa keskimäärin 12 000.

Ryöstöjä ilmoitettiin 830, mikä oli kolme prosenttia edellistä vuotta enemmän. 2000-luvulla ryöstöjä tuli tietoon tammi-kesäkuussa keskimäärin 897.

Raiskauksia ilmoitettiin vuoden 2012 ensimmäisellä puoliskolla 519, kun vastaava luku vuotta aiemmin oli 438. Raiskauksia on 2000-luvulla ollut tammi–kesäkuussa keskimäärin 342. Lapsen seksuaalisia hyväksikäyttöjä tuli tietoon 726, mikä on 54 prosenttia (254 tapausta) enemmän kuin 2000-luvun aiempien vuosien keskiarvo. Tietoon tulleiden raiskausten ja lapsen seksuaalisten hyväksikäyttöjen määrät vaihtelevat vuosittain paljonkin. Yksittäiset rikosilmoitukset voivat sisältää usean osateon käsittäviä tapahtumasarjoja.

Huumausainerikoksia kirjattiin 9 700, mikä on kaksi prosenttia vähemmän kuin edellisen vuoden vastaavana aikana. Törkeiden huumausainerikosten määrä lisääntyi yhdeksän prosenttia. Niitä tuli ilmi 507.

Vahingontekojen määrä oli 13 prosenttia 2000-luvun aiempien vuosien tammi-kesäkuun keskiarvoa pienempi. Vahingontekoja tuli ilmi nyt 21 000, mikä on 16 prosenttia vähemmän kuin vuotta aiemmin.

Petosten (petos, lievä petos, törkeä petos) määrä on kasvanut 2000-luvulla tammi-kesäkuussa huomattavasti. Vuoden 2012 ensimmäisellä vuosipuoliskolla petoksia oli 9 800, mikä on 16 prosenttia edellisvuoden vastaavaa ajankohtaa enemmän. Vuoteen 2000 verrattuna petoksia oli nyt 69 prosenttia enemmän. Niitä on 2000-luvulla ollut tammi-kesäkuussa keskimäärin 6 900. Törkeiden petosten määrä oli vuoden 2012 tammi-kesäkuussa 473, mikä on viidenneksen vähemmän kuin edellisen vuoden vastaavana ajanjaksona. Törkeitä petoksia on 2000-luvulla tullut tietoon vuosittain keskimäärin 402.

Tilaston esittämistapa on uudistettu vuoden 2009 alusta. Liikenneturvallisuuden vaarantamiset ja liikennerikkomukset on erotettu muista rikoksista ja ne esitetään omana taulukkonaan. Rikosten kokonaismäärä on vertailukelpoinen aiemmin esitettyjen lukujen kanssa, koska sama erottelu on tehty myös takautuvasti vuoteen 1980 asti. Uudistuksen tavoitteena on parantaa rikosten vertailtavuutta eri vuosien kesken sekä edistää niiden kansainvälistä vertailukelpoisuutta. Tilaston laatuselosteessa on tarkempia tietoja uudistuksesta.

Vuoden 2009 alusta luvuissa ovat mukana myös tullin ja rajavartiolaitoksen tietoon tulleet rikokset. Muutoksen vaikutukset rikosten vertailtavuuteen eivät ole suuria. Yleisimmistä rikostyypeistä muutos vaikuttaa lähinnä huumausainerikosten vertailtavuuteen.

Eräiden rikostyyppien määrä tammi–kesäkuussa sekä huhti-, touko- ja kesäkuussa 2012 ja muutos edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan

	Tammi-kesäkuu 2012	Muutos	Huhtikuu 2012	Muutos	Toukokuu 2012	Muutos	Kesäkuu 2012	Muutos
KAIKKI RIKOKSET ¹⁾	202 286	-11 874	33 911	-1 713	38 098	-4 396	38 535	-2 907
- murto	16 168	-1 962	2 763	-385	3 282	-351	3 378	-291
- moottoriajo- neuvon luvaton käyttö ja anastus, moottorikulku- neuvon käyttövarkaus	4 084	-1 184	679	-164	909	-383	990	-371
- ryöstö	830	23	151	28	165	9	143	-1
- vahingonteko	20 560	-3 915	3 597	-705	4 091	-1 135	4 078	-1 037
- tappo, murha ja surma	44	-7	9	2	6	1	7	-7
- pahoinpitely	18 221	-1 166	3 163	-308	3 248	-218	3 193	-139
- raiskaus	519	81	94	34	109	-5	70	-14
- rattijuopumus	9 379	-858	1 559	-278	1 754	-272	2 012	-272
- huumausaine- rikos	9 658	-203	1 622	44	1 540	-315	1 522	68

1) Pl. liikenneturvallisuuden vaarantaminen, liikennepako tieliikenteessä, liikenneonnettomuus, tieliikenteen sosiaalilainsäädännön rikkominen ja ajoneuvorikkomus.

Eräiden rikostyyppien määrä tammi–kesäkuussa sekä huhti-, touko- ja kesäkuussa 2012 ja muutos edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan

	Tammi-kesäkuu 2012	Muutos	Huhtikuu 2012	Muutos	Toukokuu 2012	Muutos	Kesäkuu 2012	Muutos
Liikenneturvallisuuden vaarantaminen, liikennepako tieliikenteessä liikenneonnettomuus, tieliikenteen sosiaalilainsäädännön rikkominen, ajoneuvorikkomus	221 915	-29 762	36 207	-5 585	36 911	-8 511	36 267	-6 960
-nopeusrajoitusten rikkominen 1)	146 673	-15 069	25 001	-1 913	24 804	-5 729	24 935	-4 929

1) Liikenneturvallisuuden vaarantamisina, törkeinä liikenneturvallisuuden vaarantamisina ja liikenneonnettomuksina rekisteröidyt nopeusrajoitusten rikkomiset.

Sisällys

Taulukot

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Eräiden rikostyyppien kehitys tammi–kesäkuussa 2008–2012 (ennakkotieto).....	5
Liitetaulukko 2. Liikenneturvallisuuden vaarantamisten ja liikenne rikkomusten määrän kehitys tammi–kesäkuussa 2008-2012 (ennakkotieto).....	6
Laatuseloste: Poliisin, tullin ja rajavartiolaitoksen tietoon tullut rikollisuus.....	7

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Eräiden rikostyyppien kehitys tammi–kesäkuussa 2008–2012 (ennakkotieto)

	2008	2009 ²⁾	2010 ²⁾	2011 ²⁾	2012 ²⁾
KAIKKI RIKOKSET ¹⁾	207 615	207 571	204 369	214 160	202 286
A Omaisuusrikokset	119 020	118 202	114 571	118 153	110 239
Murrot yhteensä	18 980	18 164	17 586	18 130	16 168
- asunnosta	2 927	2 950	3 021	2 991	2 846
- vapaa-ajan asunnosta	819	792	725	779	705
- muusta asunnosta	2 108	2 158	2 296	2 212	2 141
- liikkeestä	1 989	1 911	1 866	1 992	1 812
- moottoriajoneuvosta	7 666	6 855	5 912	6 402	5 057
- muu luvatta tunkeutuen tehty varkausrikos	6 398	6 448	6 787	6 745	6 453
Moottoriajoneuvon luvattomat käytöt ja anastukset, moottorikulkuneuvon käyttövarkaudet yhteensä	6 324	5 593	4 916	5 268	4 084
- moottoriajoneuvon anastus	524	553	459	473	407
- moottoriajoneuvoon kohdistunut luvaton käyttö	487	465	417	406	391
- moottoriajoneuvoon kohdistunut törkeä luvaton käyttö	–	2	–	–	2
- moottorikulkuneuvon käyttövarkaus	5 298	4 551	4 018	4 381	3 274
- törkeä moottorikulkuneuvon käyttövarkaus	15	22	22	8	10
Ryöstöt yhteensä	790	831	719	807	830
- törkeä ryöstö	85	107	84	88	109
Vahingonteot yhteensä	26 890	24 452	23 052	24 475	20 560
- törkeä vahingonteko	108	94	108	98	119
Kavallukset yhteensä	1 584	1 558	1 545	1 545	1 535
- törkeä kavallus	119	146	148	137	171
Petokset yhteensä	7 305	8 818	7 921	8 430	9 786
- törkeä petos	467	640	496	600	473
B Henkeen ja terveyteen kohdistuneet rikokset	17 839	17 154	17 113	20 657	19 408
Tappo, murha tai surma	67	64	56	51	44
Tapon, murhan tai surman yritys	202	195	166	156	192
Pahoinpitelyt yhteensä	16 530	15 820	15 962	19 387	18 221
- törkeä pahoinpitely	1 134	1 150	1 033	1 045	960
C Seksuaalirikokset	1 247	1 153	1 265	1 637	1 838
Lapsen seksuaalinen hyväksikäyttö	650	618	588	940	726
Raiskaus	366	330	458	438	519
D Rikokset oikeudenkäyttöä, viranomaisia ja yleistä järjestystä vastaan	6 959	6 864	6 743	7 093	7 228
Virkamiehen (väkivaltainen) vastustaminen	974	901	868	978	938
- kohdistunut poliisin henkilökuntaan	838	838	777	894	855
Haitanteko virkamiehelle	1 235	1 086	1 066	1 119	1 080
- kohdistunut poliisin henkilökuntaan	1 203	1 053	1 049	1 099	1 059
E Eräät liikenne rikokset	29 690	27 223	26 137	26 044	23 374
Rattijuopumukset yhteensä	12 720	11 666	10 171	10 237	9 379
- törkeä rattijuopumus	6 843	6 208	5 448	5 441	5 039
F Muut rikokset	32 860	36 975	38 540	40 576	40 199
Huumausainerikokset yhteensä	7 409	8 664	9 297	9 861	9 658
- törkeä huumausainerikos	359	386	480	466	507
Alkoholirikos/Alkoholirikkomus	1 610	1 882	2 104	2 558	2 646

- 1) Pl. liikenneturvallisuuden vaarantaminen, liikennepako tieliikenteessä, liikenne rikkomus, tieliikenteen sosiaalilainsäädännön rikkominen ja ajoneuvorikkomus.
- 2) Vuosien 2009 – 2012 luvuissa ovat mukana myös tullin ja rajavartiolaitoksen tietoon tulleet rikokset.

Liitetaulukko 2. Liikenneturvallisuuden vaarantamisten ja liikenne rikkomusten määrän kehitys tammi–kesäkuussa 2008-2012 (ennakkotieto)

	2008	2009	2010	2011	2012
Liikenneturvallisuuden vaarantaminen, liikennepako tieliikenteessä, liikenne rikkomus, tieliikenteen sosiaalilainsäädännön rikkominen ja ajoneuvorikkomus.	211 079	225 206	254 397	251 677	221 915
- nopeusrajoitusten rikkominen ¹⁾	123 025	144 069	167 545	161 742	146 673

- 1) Liikenneturvallisuuden vaarantamisina, törkeinä liikenneturvallisuuden vaarantamisina ja liikenne rikkomuksina rekisteröidyt nopeusrajoitusten rikkomiset.

Laatuseloste: Poliisin, tullin ja rajavartiolaitoksen tietoon tullut rikollisuus

1. Tilastotietojen relevanssi

Poliisin, tullin ja rajavartiolaitoksen tietoon tullut rikollisuus -tilasto keskittyy rikollisuutta koskevien alueellisten jakaumien sekä poliisin, tullin ja rajavartiolaitoksen toiminnan kuvaamiseen. Tilasto sisältää tietoja ilmitulleiden rikosten laadusta ja määrästä. Lisäksi selvitetään tutkittujen ja selvitettyjen rikosten määrä, selvitettyjen rikosten osuus rikoslajeittain sekä tapaukset, joissa ilmoitus on todettu aiheettomaksi. Selvitetystä rikoksista ilmoitetaan myös syylliseksi epäilty henkilöt ja heidän ikänsä.

Tilasto sisältää myös tietoja perheväkivallasta, rikosten uhreista ja kunnallisesta pysäköinninvalvonnasta sekä eräistä poliisin, tullin ja rajavartiolaitoksen suorittamista tehtävistä kuten itsemurhien, hirvieläinkolarien, palonsyiden yms. tutkimuksista.

Tilastolla kuvataan vain rikoksia, joista on tehty rikosilmoitus, rangaistusvaatimusilmoitus tai annettu rikesakko. Suuri osa rikoksista jää piiloon, toisin sanoen ne eivät tule tietoon tai niitä ei rikoksina ilmoiteta.

Tilastoitujen rikosten määriin vaikuttavat esimerkiksi muutokset valvonnassa, lainsäädännössä sekä kansalaisten halukkuudessa ilmoittaa rikoksista poliisille.

Tilasto kuvaa rikoksia, jotka ovat tulleet tietoon tilastokauden aikana. Rikos voi olla tapahtunut aiemminkin.

Rikoksella tarkoitetaan tekoa, josta lainsäädännössä on säädetty rangaistus. Poliisin, tullin ja rajavartiolaitoksen tehtävänä on tutkia rikos, suorittaa esitutkinta ja jättää selvitetty rikos syyttäjän harkintaan. Lievemmissä tapauksissa laissa säädetyn perusteiden mukaan rikos jätetään ilmoittamatta syyttäjälle.

Rikos kirjataan tehdyksi rikoksen tekopaikan mukaan.

Tilastoyksikkönä on käytetty rikosta. Mikäli useita henkilöitä on yhdessä ryhtynyt samaan rikokseen, rikosten lukumääräksi on merkitty yksi.

Lukuihin sisältyvät rikoksen yritykset, poikkeuksena erillisenä ryhmänä esitettävät tapon, murhan ja surman yritykset sekä tuhotyön yritykset. Avunanto ja yllytys rikokseen esitetään sen rikoksen nimikkeellä, johon osallisuudesta on kysymys.

2. Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Tilasto perustuu kokonaisaineistoon. Tilaston perusaineisto on saatu poliisin käytössä olevasta automaattiseen tietojenkäsittelyyn perustuvasta rikosilmoitusjärjestelmästä, josta tässä yhteydessä käytetään lyhennettä PATJA.

3. Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Tilastokeskukseen toimitettu neljännesvuosiaineisto tarkentuu tilastovuoden aikana poliisin tutkinnan edetessä. Vuosiaineistosta tilastovuotta seuraavan vuoden helmikuussa poimittavat tiedot poikkeavat jossain määrin neljännesaineiston tiedoista.

Nykyiset tilastot kuvaavat hyvin rikollisuutta ja sen muutoksia. Tilastokeskuksessa on analysoitu rikosilmoitusaineistosta tapausten selosteosat vuoden 1998 väkisinmakaamisten ja törkeiden pahoinpitelyjen sekä vuoden 2007 lapsen seksuaalisten hyväksikäyttöjen ja törkeiden ryöstöjen osalta. Selosteet olivat laadultaan hyviä. Rikosten lukumäärätiedot ja rikoksista rekisteriin kirjatut tiedot olivat selosteiden kanssa yhtäpitäviä. PATJA-järjestelmään kirjattavat tiedot osoittautuivat luotettaviksi. Tilastojen perusaineistona PATJA-järjestelmää voidaan pitää hyvänä.

Vuoden 2006 luvuissa esiintyneet virheellisyudet on korjattu nyt esitettävään taulukkoon.

Väärennysrikoksiin syylliseksi epäiltyjen määrä oli poikkeuksellisen suuri vuonna 2007. Tämä johtuu Imatralla ilmitulleesta rikossarjasta.

Vuonna 2010 Pohjanmaalla raiskausrikosten lisääntyminen johtui yhteen rikosilmoitukseen kirjatusta usean osateon käsittävistä tapahtumasarjasta.

Lievät pahoinpitelyt siirtyivät vuoden 2011 alusta virallisen syytteen alaisiksi, silloin, kun ne kohdistuvat alaikäiseen, tekijälle läheiseen henkilöön tai henkilöön, joka suorittaa työtehtäviään. Tähän asti rankaiseminen lievästä pahoinpitelystä on edellyttänyt, että uhri vaatii tekijälle rangaistusta. Jatkossa esitutkinnan käynnistäminen ja tekijän saattaminen vastuuseen eivät ole enää riippuvaista uhrin tahdosta.

4. Tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Neljännesvuosiaineistosta poimittavat tiedot valmistuvat tilastokautta seuraavan kuukauden kuluessa.

Vuositalaston perusaineisto poimitaan poliisin PATJA-järjestelmästä tilastovuotta seuraavan helmikuun alussa. Tulokset valmistuvat huhtikuun aikana.

5. Tietojen saatavuus ja läpinäkyvyys

Poliisin, tullin ja rajavartiolaitoksen tietoon tullut rikollisuus –vuositilasto julkaistaan huhtikuun loppuun mennessä.

Poliisin, tullin ja rajavartiolaitoksen tietoon tullut rikollisuus –neljännesvuositilasto julkaistaan 4 kertaa vuodessa tilastokautta seuraavan kuukauden kuluessa.

Tietoja poliisin, tullin ja rajavartiolaitoksen tietoon tulleista rikoksista on myös internetissä Tilastokeskuksen StatFin-tilastopalvelussa osoitteessa <http://statfin.stat.fi/statweb>.

6. Tilastojen vertailukelpoisuus

Tilastoissa käytetään julkaisuhetkenä voimassa olevaa alueluokitusta. Taulukoissa, joissa esitetään muutos edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan, aikaisempien vuosien luvut on muutettu vastaamaan uusinta alueluokitusta, jotta tilastot olisivat vertailukelpoisia.

Lainmuutokset vaikeuttavat vertailua eri vuosien ja eri rikostyyppien välillä.

Tilastoilla kuvataan yksittäisten rikosten määriä. Suuret rikossarjat saattavat paljastuessaan aiheuttaa kymmenien, joissain tapauksissa jopa tuhansien, yksittäisten rikosten lisäyksen tilastossa. Seuraavana vuonna luvut useimmiten palaavat entiselleen. Ongelma korostuu, kun tehdään suhteellisen harvinaisista rikoksista alueellisia vertailuja rikollisuuskehityksestä.

Rikosten määrän laskentaperusteissa tapahtuvat muutokset vaikeuttavat rikosten määrän vertailtavuutta eri vuosina. Kun esimerkiksi petosten lukumäärän laskentaperuste muuttui 1991, niin muutos ei vaikuttanut pelkästään petosten määrään, vaan myös rikosten kokonaislukumäärän vertailtavuus edellisiin vuosiin vaikeutui.

Tilastoitujen rikosten määriin vaikuttavat esimerkiksi muutokset poliisin valvonnassa, lainsäädännössä sekä kansalaisten halukkuudessa ilmoittaa rikoksista poliisille.

Suomen virallisessa tilastossa (sarja XXIII, uusi sarja Oikeus) on julkaistu Poliisin tietoon tullut rikollisuus -tilastoa vuodesta 1927 lähtien. Tietojen saanti perustuu valtioneuvoston päätökseen 11.12.1926 (nro 321/1926), jolla poliisipiirit on määrätty antamaan oikeustilastoja varten tiedot ilmitulleista rikoksista. Sisäasiainministeriö ja Tilastokeskus ovat sopineet tiedonkeruun ja tietosisällön myöhemmistä muutoksista. Kaudelle 1971–1979 sisäasiainministeriö on antanut ohjeet Poliisin käsikylehdessä nro 2/1971 ja vuodesta 1980 lähtien kiertokirjeessä 7.12.1979 nro 4616/402/79. Vuodelle 1991 ohjeet on annettu kirjeessä 15.3.1991 nro 900/69/91 ja vuodesta 1992 alkaen 31.1.1992 päivätyssä kirjeessä. Myös vuosina 1938, 1945 ja 1951 on tehty muutoksia, joilla on ollut huomattava vaikutus tilaston sisältöön.

Vuodesta 1954 lähtien Poliisin, tullin ja rajavartiolaitoksen tietoon tullut rikollisuus-tilaston yhteydessä on julkaistu tietoja myös tullirikoksista.

Maksuttoman Statfin –tietopalvelun poliisin, tullin ja rajavartiolaitoksen tietoon tullut rikollisuus- tietojen aikasarjat alkavat vuodesta 1980.

Vuoden 2010 alussa lukuihin lisättiin tullin ja rajavartiolaitoksen tietoon tulleet rikokset. Nämä tiedot esitetään vuodesta 2009 alkaen. Muutos lisäsi kaikkien rikosten lukumääriä noin kaksi prosenttia. Huumausainerikokset lisääntyivät muutoksen johdosta 6-9 prosenttia.

KUNTAMUUTOKSET:

Vuosi 1981

Nummi ja Pusula yhdistettiin Nummi-Pusulaksi.

Keikyä ja Kiikka yhdistettiin Äetsäksi. Lokalahti yhdistettiin Uuteenkaupunkiin.

Vuosi 1989

Nuijamaan kunta yhdistettiin Lappeenrantaan.

Vuosi 1993

Kalanti yhdistettiin Uuteenkaupunkiin.

Konginkangas yhdistettiin Äänekoskeen.

Rauman mlk. yhdistettiin Raumaan.

Säynätsalo yhdistettiin Jyväskylään.

Tenhola yhdistettiin Tammisaareen.

Vuosi 1997

Heinolan kaupunki ja Heinolan mlk. yhdistyivät Heinolaksi.

Lohjan kaupunki ja Lohjan mlk. yhdistyivät Lohjaksi.

Porvoon kaupunki ja Porvoon mlk. yhdistyivät Porvooksi.

Vuosi 2001

Anttola ja Mikkelin maalaiskunta yhdistettiin Mikkeliin.

Kuorevesi yhdistettiin Jämsään.

Temmes yhdistettiin Tyrnävään.

Vuosi 2003

Pattijoki yhdistettiin Raaheen.

Vehkalahti yhdistettiin Haminaan.

Vuosi 2004

Jäppilä, Pieksämäen maalaiskunta ja Virtasalmi yhdistyivät Pieksänmaaksi.

Vuosi 2005

Kangaslampi yhdistettiin Varkauteen.

Karinainen yhdistettiin Pöytyään.

Kiihtelysvaara yhdistettiin Joensuuhun.

Kullaa yhdistettiin Ulvilaan.

Loimaan kunta yhdistettiin Loimaahan.

Peräseinäjoki yhdistettiin Seinäjokeen.

Saari yhdistettiin Parikkalaan.

Sahalahti yhdistettiin Kangasalaan.

Tuupovaara yhdistettiin Joensuuhun.

Uukuniemi yhdistettiin Parikkalaan.

Vehmersalmi yhdistettiin Kuopioon.

Värtsilä yhdistettiin Tohmajärveen.

Vuosi 2006

Rovaniemen maalaiskunta yhdistettiin Rovaniemeen.

Vuosi 2007

Mietoinen yhdistettiin Mynämäkeen.

Maksamaa ja Vöyri yhdistyivät Vöyri-Maksamaaksi.

Viljakkala yhdistettiin Ylöjärveen.

Ruukki yhdistettiin Siikajokeen.

Suodenniemi yhdistettiin Vammalaan.

Pieksänmaa yhdistettiin Pieksämäkeen.

Kajaani yhdistettiin Kajaaniin.
Luopioinen ja Pälkäne yhdistyivät. Uuden kunnan nimi on Pälkäne.
Kodisjoki yhdistettiin Raumaan.
Haukivuori yhdistettiin Mikkeliin.
Toijala ja Viiala yhdistyivät. Uuden kunnan nimi on Akaa.
Sumiainen ja Suolahti yhdistettiin Äänekoskeen.
Längelmäki yhdistettiin osin Jämsään ja Oriveteen.
Ii ja Kuivaniemi yhdistyivät. Uuden kunnan nimi on Ii.

Vuosi 2008

Leivonmäki yhdistettiin Joutsaan.

Vuosi 2009

Lehtimäki yhdistettiin Alajärveen.
Kiukainen yhdistettiin Euraan.
Vampula yhdistettiin Huittisiin.
Hauho, Kalvola, Lammi, Renko ja Tuulos yhdistettiin Hämeenlinnaan.
Eno ja Pyhäselkä yhdistettiin Joensuuhun.

Jyväskylän mlk ja Korpilahti yhdistettiin Jyväskylään.
Jämsänkoski yhdistettiin Jämsään.
Piikkiö yhdistettiin Kaarinaan.
Alahärmä, Korttesjärvi ja Ylihärmä yhdistettiin Kauhavaan.
Dragsfjärd, Kemiö ja Västanfjärd yhdistyivät. Uuden kunnan nimi on Kemiönsaari.

Kälviä, Lohtaja ja Ullava yhdistettiin Kokkolaan.
Elimäki, Jaala, Kuusankoski, Anjalankoski ja Valkeala yhdistettiin Kouvolaan.
Jurva yhdistettiin Kurikkaan.
Joutseno yhdistettiin Lappeenrantaan.
Sammatti yhdistettiin Lohjaan.

Alastaro ja Mellilä yhdistettiin Loimaahan.
Houtskari, Iniö, Korppoo, Nauvo ja Parainen yhdistyivät. Uuden kunnan nimi on Länsi-Turunmaa. Askainen ja Lemu yhdistettiin Maskuun.
Mänttä ja Vilppula yhdistyivät. Uuden kunnan nimi on Mänttä-Vilppula.
Merimasku, Rymättylä ja Velkua yhdistettiin Naantaliin.

Ylikiiminki yhdistettiin Ouluun.
Yläne yhdistettiin Pöytyään.
Karjaa, Pohja ja Tammisaari yhdistyivät. Uuden kunnan nimi on Raasepori.
Lappi yhdistettiin Raumaan.
Vahto yhdistettiin Ruskoon.

Pylkönmäki yhdistettiin Saarijärveen.
Halikko, Kiikala, Kisko, Kuusjoki, Muurla, Perniö, Pertteli, Suomusjärvi ja Särkisalo yhdistettiin Saloon.

Mouhijärvi, Vammala ja Äetsä yhdistyivät. Uuden kunnan nimi on Sastamala.

Savonranta yhdistettiin Savonlinnaan.
Nurmo ja Ylistaro yhdistettiin Seinäjokeen.
Kestilä, Piippola, Pulkkila ja Rantsila yhdistyivät. Uuden kunnan nimi on Siikalatva.
Kuru yhdistettiin Ylöjärveen.

Vuosi 2010

Himanka yhdistettiin Kalajokeen.
Ylämaa yhdistettiin Lappeenrantaan.

Liljendal, Pernaja ja Ruotsinpyhtää yhdistettiin Loviisaan.
Noormarkku yhdistettiin Poriin.

Vuosi 2011

Kylmäkoski yhdistettiin Akaahan.

Kuhmalahti yhdistettiin Kangasalaan.

Karttula yhdistettiin Kuopioon..

Varpaisjärvi yhdistettiin Lapinlahteen.

Artjärvi yhdistettiin Orimattilaan.

Vöyri-Maksamaa ja Oravainen yhdistyivät. Uuden kunnan nimi on Vöyri..

RIKOS:

Uusi tieliikennelaki(267/81) tuli voimaan 1.4. 1982. Tilastossa lakia sovellettiin vuoden alusta lähtien. Luvut eivät lainmuutoksesta johtuen vastanneet aikaisempien vuosien lukumääriä eri liikenne rikostyypeissä.

Rikesakkolaki (66/83) ja Laki rikesakosta tieliikenteessä (68/83) tulivat voimaan 1.9. 1983. Lain mukaan voidaan tieliikennelain (267/81) tai sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten rikkomisesta antaa rikesakko, mikäli rikkomuksen katsotaan aiheuttaneen vain vähäistä vaaraa tai haittaa.

Poliisin antamat rikesakot 1.9. 1983 lähtien sisältyvät tilastoon.

Kavallusrikosten tilastointikäytäntöä muutettiin vuodesta 1983 lähtien, usean osateon käsittävät kavallusrikokset tilastoidaan yhtenä rikoksena.

1.1. 1991 tuli voimaan laki rikoslain muutoksesta (769/90), muutos koski omaisuus-, vaihdanta- ja talousrikoksia. Muutos oli rikoslain kokonaisuudistuksen ensimmäinen vaihe, se sisälsi myös senkaltaisia periaatteellisia muutoksia, että eräiden rikosluokkien osalta vertailtavuus aikaisempiin vuosiin katkesi. Tuli uusia rikosnimikkeitä, ja osin myös samoina säilyneiden nimikkeiden sisältö muuttui. Ongelmallisia tässä suhteessa ovat irtaimen omaisuuden luvaton käyttöä koskevat rikokset, ja niistä erityisesti ns. moottoriajoneuvojen anastukset, petos- ja maksuvälinepetosrikokset ja väärennysrikokset. Muiden yleisten tavanomaisen omaisuusrikosten osalta vertailukelpoisuus aikaisempiin vuosiin säilyi. Tilaston tietosisältöä muutettiin vastaamaan uudistettua lainsäädäntöä. Maksuvälinepetosten tilastointikäytäntö muuttui vuonna 1991. Muutos vähensi tilastoitujen rikosten määrää.

Rikoksen yhtymistä koskevan lainsäädännön uudistamisen (697/91) johdosta ei tilastoinnissa vuoden 1992 alusta lukien otettu huomioon käsitettä yksin teoin tehdystä rikoksesta. Aikaisemmin yksin teoin tehdyt rikokset oli tilastoitu muutamaa poikkeusta lukuun ottamatta vain päärikoksen mukaan. Päärikoksella tarkoitetaan rikosta, josta laissa määrätty rangaistus on ankarin. Tilastointitavan muutos lisäsi jossain määrin tilastoitujen rikosten määrää.

Huumausainerikoksia koskevat uudet säädökset tulivat voimaan 1.1.1994. Ne muodostavat rikoslain 50 luvun. Lainmuutoksen takia ainoastaan huumausainerikosten kokonaismäärät ovat vertailukelpoisia edellisten vuosien vastaaviin lukuihin. Vaikka tilastointikäytäntöä ei lainmuutoksen seurauksena muutettu oli vuoden 1994 huumausainerikosten tilastointi poliisi-piireissä jossain määrin epäyhtenäistä. Huumausainerikoksia arvioidaan kirjatun kymmenisen prosenttia todellista enemmän. 1.9.1994 tulivat voimaan liikennejuopumuksia koskevat uudet säädökset. Törkeän rattijuopumuksen promilleraja laski 1,5:sta 1,2:een. Lainmuutoksen vuoksi vain rattijuopumusten yhteismäärät ovat vertailukelpoisia edellisiin vuosiin. Vesiliikennejuopumuksen uudeksi rajaksi vahvistettiin yksi promille entisen 1,5 promillen asemesta.

1.9.1995 tuli voimaan laki Rikoslain muutoksesta (578/95). Rikosnimikkeistön muutoksen vaikutukset tietojen vertailtavuuteen aikaisempiin vuosiin olivat vähäiset.

Seuraavassa esitetään uuden nimikkeen vastaavuus aikaisemmin käytössä olleeseen nimikkeeseen:

Vanha nimike --> Uusi nimike

- Tappo --> Tappo

- Tappo --> Surma

- Tapon tai murhan yritys --> Tapon, murhan tai surman yritys

- Lapsentappo --> Lapsensurma

- Kuolemantuottamus --> Kuolemantuottamus, törkeä kuolemantuottamus

- Ruumiinvamman tai sairauden tuottamus --> Vammantuottamus, törkeä vammantuottamus
- Murhapolito --> Tuhotyö, liikennetuhotyö, törkeä tuhotyö
- Murhapolton yritys --> Tuhotyön, liikennetuhotyön, törkeä tuhotyön yritys

Tuhotyötä ja murhapolttoa koskevat rikosnimikkeet eivät kuitenkaan ole täysin vertailukelpoisia. Tuhotyö käsittää murhapolton lisäksi myös aiemmin muihin nimikkeisiin kuuluneita tapauksia.

1.1.1995 voimaan tullut uusi Alkoholilaki (1143/94) aiheutti muutoksia rikosluokitteluun. Käytöstä poistettiin nimike 'alkoholipitoisen aineen nauttiminen yleisellä paikalla'. Vuoden 1995 huumausainerikosten tilastointi oli poliisipiireissä jossain määrin epäyhtenäistä.

Vuonna 1996 otettiin käyttöön seuraavat uudet rikosnimikkeet: sotilasrikokset, työrikokset, ympäristörikokset, eräiden aineettomien oikeuksien loukkaaminen. Uusina tietoina esitetään syylliseksi epäiltyjen naisten ikäjakauma sekä henki- ja pahoinpitelyrikosten tapahtumapaikka.

Vuodesta 1997 lähtien esitetään tieto syylliseksi epäillyn kansalaisuudesta.

Rikoksia oikeudenkäyttöä, viranomaisia ja yleistä järjestystä vastaan sekä seksuaalirikoksia koskevat uudet säädökset tulivat voimaan 1.1.1999. Ne muodostavat rikoslain 15, 16, 17 ja 20 luvun. 1.10.1999 tulivat voimaan liikennetikoksia koskevat uudet säädökset rikoslain 23 lukuun. Taulukon rikosnimikkeet on ryhmitelty uuden lainsäädännön mukaan. Nyt esitettävät rikoslakirikokset sisältävät aiemmin tieliikennelakiin kuuluneita rikoksia.

1.4. 2000 muutettiin eräiden rikostyyppien tilastointikäytäntöä. Rauhanrikkomiset (Rikoslaki 24 luku) tilastoidaan siten, että usean osateon käsittävä tapahtumasarja merkitään yhtenä rikoksena. Samalla tavoin tilastoidaan hautarauhan rikkomiset ja lähestymiskiellon rikkomiset. Viimeksi mainitut sisältyvät rikosryhmään 'muut rikokset oikeudenkäyttöä, viranomaisia ja yleistä järjestystä vastaan'.

1.9.2001 tuli voimaan uusi huumausainerikoksia koskeva säädös. Rikosluokitukseen lisättiin nimike huumausaineen käyttörikos.

1.10.2002 tulivat voimaan uudet moottorikulkuneuvon käyttövarkauksia koskevat säädökset. Rikosluokitukseen lisättiin kaksi uutta nimikettä: moottorikulkuneuvon käyttövarkaus, lievä moottorikulkuneuvon käyttövarkaus sekä törkeä moottorikulkuneuvon käyttövarkaus. Aiemmin nämä rikokset tilastoitiin moottoriajoneuvoon kohdistuviksi luvattomiksi käytöiksi.

1.1.2003 uutena rikosnimikkeenä otettiin käyttöön muu ajoneuvorikkomus.

1.10.2003 tuli voimaan uusi Järjestyslaki. Rikosluokitukseen lisättiin nimike järjestyslain rikkomiset.

Vuodesta 2003 lähtien esitetään rattijuopumusten yhteydessä tieto syylliseksi epäillyn käyttämästä päihdestä.

Vuodesta 2004 lähtien esitetään syylliseksi epäillyn käyttämää päihdettä koskeva tieto: muun päihteen ja alkoholin yhteiskäyttö (sekakäyttö). Aiemmin nämä tiedot esitettiin kohdassa muun päihteen vaikutuksen alaisena.

1.1. 2004 otettiin käyttöön uutena rikosnimikkeenä järjestyslain rikkomiset. Nimikkeistöstä poistettiin järjestyssääntörikkomus, poliisimääräyksen rikkominen.

Aserikoksia koskeva rikoslain 41 luku tuli voimaan 1.6. 2007. Nämä rikokset sisältyvät uudistettuun rikosnimikkeeseen rikoslain 41, 42 ja 43 lukua vastaan. Muutos ei vaikuta rikosten kokonaismäärään.

Vuoden 2009 alusta otettiin käyttöön uusi rikosten ryhmittely.

A Omaisuusrikokset

B Henkeen ja terveyteen kohdistuneet rikokset

C Seksuaalirikokset

D Rikokset oikeudenkäyttöä, viranomaisia ja yleistä järjestystä vastaan

E Eräät liikennetikokset

F Muut rikokset

Myös rikosnimikkeistön rakennetta on muutettu:

Eräät liikenne rikokset ryhmässä (E) ei esitetä liikenneturvallisuuden vaarantamisia eikä liikennepakvoja tieliikenteessä.

Muut rikokset ryhmä (F) koostuu ryhmiin A-E kuulumattomista rikoslakia vastaan tehdyistä rikoksista sekä rikoslain ulkopuolisista rikoksista.

Jako rikoslakirikoksiin ja muihin rikoksiin on poistettu.

Tilastoon on muodostettu omana ryhmänään liikenneturvallisuuden vaarantamiset, liikennepaot tieliikenteessä, liikenne rikkomukset, tieliikenteen sosiaalilainsäädännön rikkomiset ja ajoneuvorikkomukset.

Uudistuksen tavoitteena on parantaa rikosten vertailtavuutta eri vuosien kesken sekä edistää niiden kansainvälistä vertailukelpoisuutta.

Alkoholirikoksia koskeva rikoslain 50a luku ja alkoholilain muutos tulivat voimaan 1.11. 2009 Uusina rikosnimikkeinä otettiin käyttöön alkoholirikos, törkeä alkoholirikos, lievä alkoholirikos ja alkoholirikkomus. Lainmuutoksen vuoksi vain alkoholirikosten ja -rikkomusten yhteismäärä on vertailukelpoinen edellisiin vuosiin. Tapahtumakertatietoja ei tässä taulukossa esitetä.

Vuonna 2010 muutettiin asunnosta luvatta tunkeutuen tehtyjen varkausrikosten tilastointikäytäntöä.

Vuodesta 2009 lähtien vapaa-ajan asuntoon ja muuhun asuntoon kohdistuneet varkausrikokset esitetään erillisinä tietoina.

Vuonna 2010 lisättiin tekopaikkaa kuvaavia tietoja seuraaville rikoksille: ryöstörikokset, vahingontekorikokset, tapon, murhan tai surman yritykset ja raiskausrikokset. Tiedot esitetään vuodesta 2009 alkaen.

7. Selkeys ja eheys/yhtenäisyys

Vuositalaston tiedot poikkeavat neljännesvuosittain esitetyistä ennakkollisista tiedoista.

Keskusrikospoliisi ja yksittäiset poliisilaitokset julkaisevat tietoja rikollisuudesta. Nämä luvut eroavat Tilastokeskuksen tiedoista aineiston poiminta-ajankohdasta ja erilaisista tiedonkeruukriteereistä johtuen.

Lisätietoja

Jorma Kallio 09 1734 3248

Marja Kivimäki 09 1734 3252

Vastaava tilastojohtaja:

Jari Tarkoma

rikos@tilastokeskus.fi

http://tilastokeskus.fi/poliisin_tietoon_tullut_rikollisuus

Lähde: Poliisin tietoon tullut rikollisuus 2012, 2. vuosineljännes. Tilastokeskus

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute

Tietopalvelu, Tilastokeskus
puh. 09 1734 2220
www.tilastokeskus.fi

Julkaisutilaukset, Edita Publishing Oy
puh. 020 450 05
asiakaspalvelu.publishing@edita.fi
www.editapublishing.fi

ISSN 1796-0479
= Suomen virallinen tilasto
ISSN 1797-3651 (pdf)